

Európsky týždeň boja proti drogám

Tretí novembrový týždeň sa spája s názvom „**Európsky týždeň boja proti drogám**“. Jeho poslaním je zamyslieť sa nad škodlivými účinkami fajčenia, alkoholu a drog a ich negatívnymi následkami na naše zdravie, zdôrazniť význam prevencie v boji proti zneužívaniu drog a zároveň zvýšenie povedomia o legálnych a nelegálnych drogách.

V poslednom čase začal nový trend šíriaci sa nepriamym predajom legálnych omamných látok, preto by sme sa týmto článkom zamerali na predaj a riziká užívania HHC a HHCP.

Čo je HHC/HHCP a aké sú jeho účinky?

HHC/ Hexahydrokanabinol/ je jednou z desiatok účinných látok nachádzajúcich sa v konope siatej. V malých koncentráciách sa prirodzene vyskytuje v peľoch a semienkach rastlín. Na trh sa však dostáva jeho polysyntetická verzia vyrobená z tetrahydrokanabinolu (THC) alebo kanabidolu (CBD) - **hexahydrokanabiforol (HHCP)**. HHCP je polosyntetický derivát kanabinoidov, ktorý sa predáva približne od roku 2021.

Je HHC/HHCP nebezpečné?

Hexahydrokanabinol bol prvýkrát popísaný v roku 1940. Podľa laboratórnych štúdií prevádzaných na niekoľkých živočíšnych druhoch sa uvádza, že HHC má vo všeobecnosti podobné účinky ako THC. O HHC ešte nemáme dostatok relevantných vedeckých štúdií, no je potvrdené, že marihuana má negatívny vplyv na tvorbu spermií a pôsobí na mužský hormón testosterón, ktorý aktívne degraduje. U žien je tiež často spájaná s predčasným pôrodom alebo menštruačnými problémami. V médiách sa opisoval ako príznak účinku chemickej látky HHC-P dlhý spánok.

Predajcovia produktov obsahujúcich HHC sľubujú psychoaktívne účinky podobné tým, ktoré sa u ľudí vyskytujú po užití THC.

Po požití je prítomný euforizujúci účinok, teda pocit povzbudení, uvoľnenia, relaxu, preto ju ľudia vyhľadávajú.

Viacere štúdie potvrdili, že dlhodobé užívanie kanabinoidov v adolescencii ovplyvňuje základné funkcie ľudského mozgu. Denní užívatelia môžu mať problém s pamäťou, znížené IQ, zhoršenú pozornosť, problémy s emočnou stabilitou a neskôr v živote vyššie riziko diagnózy schizofrénie. Pravidelnému užívaniu by sa mali vyhýbať najmä ľudia s predispozíciou k psychickým poruchám, kde môže pôsobiť ako spúšťač rôznych duševných ochorení, ako je napr. **schizofrénia**.

Pri každom zo spomínaných vedľajších účinkov tiež závisí od dĺžky a spôsobu jej užívania.

Produkty obsahujúce látky HHC a HHC-P sa dajú kúpiť v špeciálnych automatoch.

Predajné automaty sú umiestnené najčastejšie v nákupných centrách, na Slovensku je ich približne 10 a jeden z nich sa nachádza aj v Bardejove. V automatoch sú napríklad sušené šišky, elektronické cigarety a aj náplne do vapeovacích zariadení s obsahom HHC-P. HHC-P či HHC v súčasnosti nie sú v zozname omamných a psychotropných látok, a teda nie sú kontrolovanými

psychoaktívnymi látkami. V tomto prípade preto nejde o porušenie Trestného zákona, respektíve o nedovolenú výrobu, držanie či obchodovanie s omamnými a psychotropnými látkami, jedmi alebo prekurzormi. Automaty neoverujú vek a predajcovia i výrobcovia sa prísnyim potravinárskym reguláciami legálne vyhýbajú informáciou na obale, že **produkty sú určené na zberateľské účely a nie na spaľovanie či konzumáciu.**

Má HHC negatívne vedľajšie účinky?

Spravidla sa jedná o podobné negatívne príznaky, ktoré sa môžu príležitostne objaviť aj u ostatných kanabinoidov či marihuany, najmä pri výraznom prekročení odporúčanej dennej dávky. Konkrétne sa jedná napríklad o:

- **sucho v ústach, začervenanie očí, zvýšená chuť do jedla, nespavosť či naopak prehnaná spavosť, úzkosť, zhoršenie pamäte, zvýšenie krvného tlaku, hnačka, spomalenie reakcií.**

O HHC stále nemáme dostatok relevantných vedeckých štúdií, ktoré by dokázali ľuďom objasniť základné účinky, no predovšetkým riziká spojené s užívaním. Keď hovoríme o problémoch a nebezpečenstvách, nutné je spomenúť takzvané **vaporizéry**. Práve tento spôsob môže byť pre užívateľov **najviac nebezpečný**, nakoľko zloženie liquidov nie je nikde na obale uvedené. Užívateľom teda hrozí, že okrem HHC a pridanej arómy budú do svojich pľúc vdychovať i stopové prvky iných látok nejasného pôvodu. Známe sú už dokonca prípady, kedy ľudia, najmä mladiství, skončili po požití produktov HHC z automatov v nemocnici.

Preto apelujem na rodičov, aby poučili svoje deti o rizikovosti týchto psychoaktívnych látok a všímali si na deťoch príznaky ako prekrvenie očných spojiviek, zvýšený tep, sucho v ústach, pocity na zvracanie, zvýšená chuť k jedlu alebo naopak nechutenstvo, neschopnosť orientovať sa v priestore a čase, zvýšenú spavosť.

Užívanie psychoaktívnych látok vedie k príjemným pocitom alebo k uvoľneniu negatívnych pocitov, čo môže viesť k opakovanému užívaniu s postupným vznikom závislosti.

Najmä mládež a mladí ľudia sú veľmi zraniteľní čo sa týka drogovej závislosti. Ich organizmus nie je ešte úplne vyvinutý ako u dospelých, a taktiež kompetencia zvládať ťažké rozhodnutia, byť opatrný a obozretný, alebo umenie povedať » nie « nie sú vždy naplno rozvinuté.

A vo svojej zraniteľnej pozícii je cesta k iným drogám veľmi krátka.